Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: štvrtok, 6. júla 2023 11:09
Komu: oszp.DS@minv.sk
Predmet: OU-DS-OSZP-2023/007238-015 (EIA: Logistická hala ARETE Dunajská Streda II.etapa)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2023/007238-015

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2023/007238-015 dňa 12.06.2023 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/logisticka-hala-arete-dunajska-streda-ii-etapa**) sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:**

1) Úrad si nezistil úplne a presne skutkový stav prejednávanej veci a to najmä z hľadiska vplyvov na vody.

Zámer sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti, kde je pre prípustnosť potrebné overiť súlad dvojako – negatívnym vymedzením a pozitívnym vymedzením.

Podľa §3 zákona o chránených vodohospodárskych oblastiach č.305/2018 Z.z. je zakázané umiestňovať nové činnosti, ktoré sú v tomto paragrafe uvedené (negatívne vymedzenie). V danom prípade je potrebné overiť, či sa nejedná o zakázaný prípad podľa §3 ods.a bod 7 zákona o chránených vodohospodárskych oblastiach.

Avšak konštatovať, že zámer nie je zakázaný a preto je prípustný je v danom prípade nesprávne a v rozpore so zákonom a pozitívnym vymedzením prípustných činností a to podľa §3 ods.1 a ods,2 zákona o chránených vodohospodárskych oblastiach.

Na uvedené upozornila úrad aj štátna vodná správa stanoviskom č. OU-DS-OSZP-2023/007716-002; ako k tomu pristupuje úrad nie je z rozhodnutia zrejmé, ani čo sa preukázalo, že je tým spôsobom zlepšovania dobrého stavu vôd.

Na to, aby bol zámer prípustný, musí sa preukázať, že ochrana povrchových vôd a podzemných vôd je riešená účinnejšie ako za nulového variantu. Takéto vyhodnotenie vplyvov však v celom rozhodnutí absentuje a preto nie je možné sa stotožniť ani so záverom, že predmetný zámer je vôbec prípustný a ani so záverom, že boli vyhodnotené všetky relevantné vplyvy na životné prostredie.
Je nesporné, že záujem ochrany vôd je zákonom o chránených vodohospodárskych oblastiach zvýraznená a preto v konaní, ktorého predmetom je zistiť stav životného prostredia a vplyv zámeru na životné prostredia a to najmä na osobitne chránené zložky a oblasti životného prostredia je opomenutie tejto povinnosti závažným porušením spôsobujúcim nezákonnosť rozhodnutia pre nedostatočne zistený skutkový stav prejednávanej veci.

2) Úrad nerešpektoval záväzný názor odvolacieho orgánu o väčšom zapojení verejnosti reprezentovanej ZDS pri formulovaní rozhodnutia ako aj zabezpečení lepšej odbornej diskusie medzi účastníkmi, čím sa malo zabezpečiť najmä správne identifikovanie naviazania zistených vplyvov na správne určený rozsah a obsah podmienok rozhodnutia podľa §29 ods,13 zákona EIA. Odvolací orgán zároveň úradu poskytol veľmi obsiahle metodické vysvetlenie a výklad o tom, čo všetko má procesný postup úradu obsahovať, akými úvahami sa má riadiť a ako ich vyhodnocovať. Odvolací orgán si tým splnil povinnosť podľa čl.3 ods.2 až ods.4 Aarhuského dohovoru, kedy v rámci svojej rozhodovacej právomoci napomáhal verejnosti v uplatňovaní jej práv a súčasne vysvetlil konajúcemu úradu ako aj navrhovateľovi význam a účel účasti verejnosti ako aj význam a účel toho, čo ako všeobecne prospešnú činnosť pre spoločnosť a životné prostredie zabezpečuje.

Napriek tomu úrad nekonal podľa §59 ods.3 posledná veta správneho poriadku a tento záväzný názor odvolacieho orgánu nerešpektoval ani po procesnej ale ani po vecnej stránke.

Úrad nepovažoval za potrebné zvolať konzultáciu a to v rozpore s §63 zákona EIA, podľa ktorého má verejnosť mať možnosť konzultácie absolvovať. Tým neumožnila efektívne ZDS uplatňovať svoje práva ale aj vykonať efektívnu súčinnosť navrhovateľovi či úradu.

Úrad tak znemožnil v rámci jedného úkonu prerokovať projekt „zoči voči" medzi všetkými aktérmi a vydiskutovať si nepochopenia, nezhody či rôzne pohľady na vec. Je zjavné, že absencia konzultácie neprispela k lepšiemu a rýchlejšiemu rozhodovaniu, nakoľko znemožnenie participácie viedlo k nutnosti podať toto odvolanie, ktoré by nemuselo byť potrebné, ak by sa konzultácia na ktorej by sa sporné body prerokovali vykonala.

Záverom konzultácie by bola zápisnica, ktorá by v zhutnenej forme obsahovala všetky relevantné závery, ku ktorým by dotknuté orgány, mesto, navrhovateľ a verejnosť spoločne došli (§63 ods.3 zákona EIA), čo by prispelo k väčšej zrozumiteľnosti rozhodnutia a pochopenia toho, prečo niektoré opatrenia sú a prečo ďalšie nie sú uložené v podmienkach rozhodnutia. Presne to by totiž bolo aj predmetom konzultácií a presne to je aj výsledok ktorý je očakávaný verejnosťou ako aj záväzným názorom odvolacieho orgánu.

Odvolací orgán konštatoval potrebu vykonať miestnu ohliadku, ktorá mohla a mala byť spojená s konzultáciou; toto zabezpečené nebolo a preto aj záver úradu, že nemal za potrebné u zvolať je nesprávny a v rozpore ako s právnymi predpismi, tak aj so záväzným príkazom odvolacieho orgánu.

3) Obec Kostolné Kračany spolupracuje so ZDS na nastavovaní environmentálnej kvality priemyselného parku; v doterajších projektoch, ktoré boli predmetom aj EIA sme dosiahli zlepšovanie dobrého stavu vôd tak, že spôsob odvodnenia striech priemyselných hál je zabezpečený tak, že ich odvádzanie do podložia je naprojektované a zrealizované tak, že je jedným z faktorov revitalizácie a oživenia priľahlého Andrássyovského lesíka. Okrem obnovy prirodzenej biodiverzity je tým zabezpečené aj prirodzené čistenie dažďových vôd jednak samotnou prirodzenou filtráciou ale aj príslušnými filtračnými zariadeniami; vodný režim je kontrolovaný aj zrealizovanou fontánkou (https://dennikn.sk/blog/3272772/o-najvplyvnejsej-fontane-na-slovensku-ktora-drazdila-oszkara-vilagyho-aj-richarda-sulika-fontanka-obcana-s-je-totizto-skutocna/), ktorá keď funguje, tak je vodný režim okej, keď nefunguje, hľadá sa príčina zmenu stavu vôd a následne sa bude riešiť.

4) Podmienky rozhodnutia nedostatočne ukladajú environmentálne opatrenia, hoci v odôvodnení rozhodnutia navrhovateľ uvádza celý rad opatrení; napr. vo vzťahu k pripomienkam štátnej ochrane prírody a krajiny (*Podrobný projekt Sadových úprav bude tvoriť súčasť projektovej dokumentácie pre stavebné konania.*

5) *Koncepcia návrhu riešenia zelene spočíva vo vytvorení prírodne- krajinárskej úpravy. Koncepcia bola navrhovaná ak, aby spĺňala požiadavky systému BREEAM very good. Navrhované sú také druhy drevín, ktoré sú predovšetkým domáce a prirodzené pre danú oblasť. Základom zelene areálu je vzrastlá zeleň vo forme listnatých stromov. Stromy budú tvoriť kostru zelene areálu. Vysoká stromová zeleň bude doplnená skupinami krov. Navrhovaná je výsadba domácich drevín, ktoré sa prirodzene vyskytujú v tejto oblasti. Z krov je použitá kombinácia opadavých listnatých a stálozelených krov vysádzaných vo voľných skupinách v trávniku. Trávnaté plochy budú tvorené krajinným trávnikom a krajinným trávnikom s prímesou kvetín, ktoré budú vytvárať kvetinové lúky s bohatou biodiverzitou, ktorá bude vytvárať lepšie klimatické podmienky pre rast a vývin drevín. Vo vnútri areálu sú navrhované krajinné trávniky RSM 2.4, ktoré môžu byť aj častejšie kosené a pochôdzne. Za oplotením sú navrhované kvetinové lúky s frekvenciou kosenia 2-3 x ročne. Na spestrenie a zvýšenie biodiverzity prostredia sú na dvoch miestach navrhnuté trvalkovo-travinové záhony. Všetky výsadby krov a trvaliek budú mulčované kôrou bez použitia mulčovacej textílie.*)

ako aj z nasledovných vecných dôvodov:

- Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!" (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Kostolné Kračany nachádza v 9. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 3. stupni ohrozenia povodňami. Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad teda nedostatočne vyhodnotil a zhodnotil vplyvy klimatickej krízy, keď v časti identifikácie klimatických vplyvov tieto neuviedol, hoci v čase vydania rozhodnutia už boli tieto vplyvy dostatočne známe a boli k dispozícii odborné podklady, ktoré boli zverejnené na webe rezortného orgánu a súčasne aj široko popularizované a medializované

(https://e.dennikn.sk/3326932/v-akom-stupni-ohrozenia-extremnymi-horucavami-suchom-a-zrazkami-zijete-vyklikajte-si-svoju-obec-alebo-mesto/).

Klimatické vplyvy teda je možné považovať podľa §32 ods.2 správneho poriadku za všeobecne známe skutočnosti, napriek tomu sa nimi úrad nezaoberal a neidentifikoval ich; čím si nezistil skutkový stav úplne a presne. Podobne možno za všeobecne známu skutočnosť považovať zoznam adaptačných opatrení, ktoré presadzuje ZDS. Napriek tomu ich úrad pri rozhodovaní nezohľadnil. Za všeobecne známe skutočnosti možno považovať aj Adaptačnú stratégiu SR na klimatické zmeny ako aj Adaptačnú stratégiu kraja ako aj dotknutého mesta/obce..

Všeobecne známe skutočnosti nie je podľa §32 ods.2 správneho poriadku potrebné dokladovať ani osobitne zdôvodňovať, u notoriet sa predpokladá, že sú všeobecne známe a že sú známe aj úradu a úradníkom. Úrad teda nemal dôvod ich ignorovať či nezohľadňovať; naopak, v zmysle zásady materiálnej pravdy mal zistiť úplne a presne skutkový stav prejednávanej veci a to aj aplikabilitu klimatických rizík a k nim prislúchajúcich adaptačných opatrení, ktoré sú dnes už notorietami úrad nemá výhovorku, prečo ich nevyhodnocovať.

Úrad neskúmal územný plán mesta Dunajská Streda ani jeho plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja, ktorý by naznačoval akým smerom sa má klimatická kríza riešiť. Bolo to pritom jedným zo záväzných pokynov odvolacieho orgánu, že si má úrad tieto podklady zabezpečiť a z nich vychádzať a ZDS vo vyjadrení na tento nedostatok pred vydaním rozhodnutia aj upozornilo.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednoznačne predpokladá aplikáciu adaptačných opatrení zadržiavajúcich vodu a vlhkosť vzduchu v meste a medzi inými opatreniami uvádza aj zelené strechy..

- V dôsledku nedostatočného a neúplného zhodnotenia vplyvov na klímu úrad rozhodol vecne nesprávne, nakoľko sa nezaoberal primeranými adaptačnými a mitigačnými opatreniami, ktoré je možné aplikovať. V dôsledku toho pri vyhodnotení nebral do úvahy možnosti zmierňujúcich opatrení v podobe tzv. retenčnej dlažby osobných parkovísk ale zaoberal sa iba možnosťou živičných resp. betónových povrchov, ktoré však vzhľadom na svoje fyzikálne vlastnosti (koeficient prechodu tepla) uvedené negatívne vplyvy na klímu (horúčavy a sucho) ešte zhoršujú a posilňujú. Naopak, tzv. retenčná dlažba obsahuje buď štrk alebo kamennú dlažbu, teda priaznivejším koeficientom prechodu tepla uvedené negatívne vplyvy zmierňuje, pričom tento efekt je ešte posilnený vodozádržnou a súčasne infiltračnou funkcionalitou tzv. retenčnej dlažby:

Parkovisko je taktiež nutné dotvoriť vhodným systémom drevín a taktiež prípravy územia pred položením samotnej stavebnej skladby parkoviska tzv. švédskym systémom, ktorý by posilnil efekt výsadby vo vzťahu ku klimatickým hrozbám a predstavuje aj lepšie nakladanie s vodami a je vytvorený práve pre aplikácie parkovísk a podobných spevnených plôch (napr. chodníky, areálové komunikácie):

- https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf

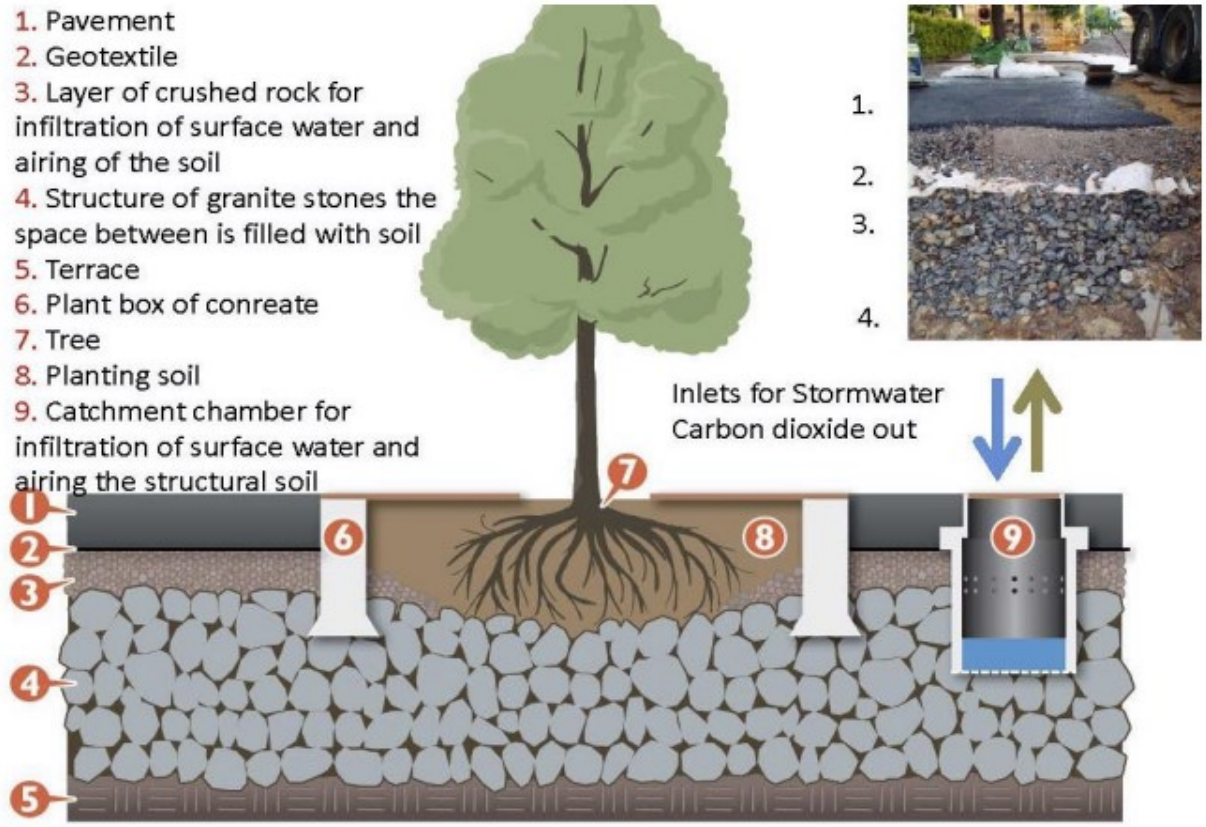

- https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf

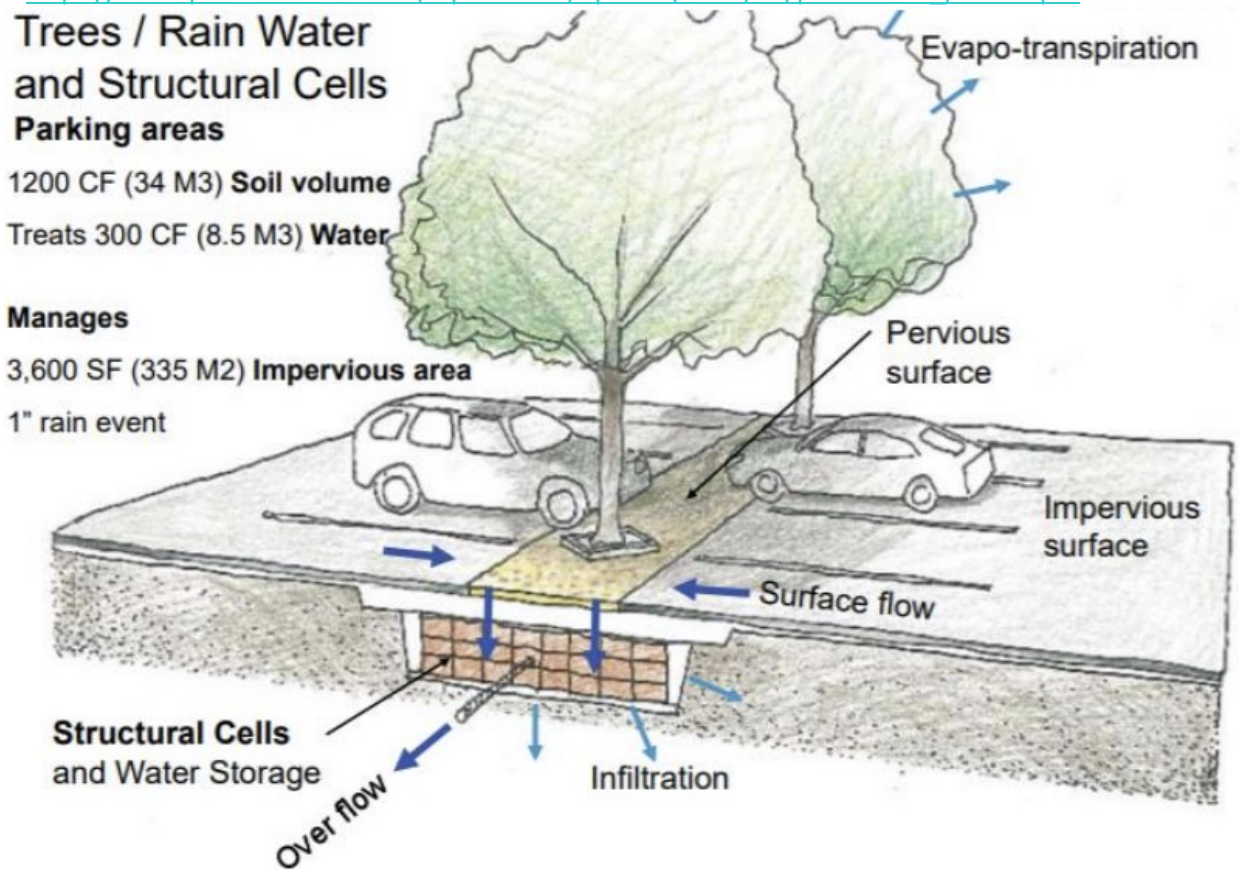

Pre úplné minimalizovanie klimatických vplyvov je potrebné prekryť parkovacie miesta pergolami

s popínavými rastlinami:

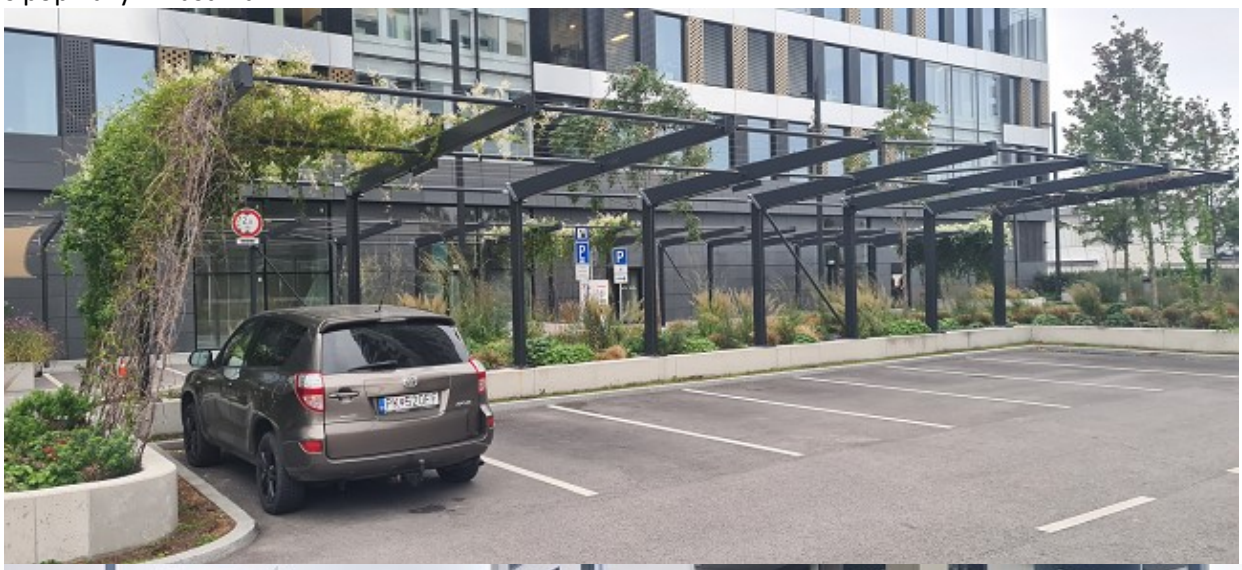

- V súvislosti so zámerom sme požadovali tzv. biosolárne strechy, t.j. fotovoltické panely na streche pod ktorými sú vegetačné rozchodníky. Uvádzame ako príklad aktuálnu aplikáciu z výrobnej haly spoločnosti HS-

Tec, spol. s r.o. v Dubnici nad Váhom:

Fotografie sú z kolaudácie, ktorá prebehla začiatkom roku 2023; v prípade potreby sa obráťte na pracovníčku stavebného úradu v Dubnici s požiadavkou o ďalšie informácie v tomto smere: nikol.kosikova@dubnica.eu. Na tento zámer bol spracovaný zámer „Výrobný závod HS-Tec, spol. s r. o." a boli uložené podmienky rozhodnutím Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2021/000680-018 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-dubnica-nad-vahom) v zmysle rozhodnutia o zmene č. OU-IL-OSZP-2021/001469-025 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-)

V prípade potreby vieme dohodnúť kontakt s firmou HS-Tec, spol. s r.o. v Dubnici inštaláciu si obzrieť, lebo v rámci realizácie biosolárnej strechy v spolupráci s nami urobili takú realizáciu stavby, aby táto ich prevádzka slúžila aj ako inšpirácia a príklad dobrej praxe aj pre iné spoločnosti; aby sa naučili aj iní používať zelené strechy či aby posúvali technické riešenie ďalej. Súčasne si môžu vymeniť praktické informácie so stavbou ale aj užívaním.

Z hľadiska procesných povinností úradu tento porušil zásadu materiálnej rovnosti podľa §3 ods.5 správneho poriadku, nakoľko ako neuviedol konkrétnu podmienku vegetačnej strechy, aj keď je to bežná podmienka, ktorú iné orgány posudzovania vplyvov na životné prostredie bežne v rozhodnutiach uvádzajú; príkladmo uvádzame rozhodnutie MŽP SR č. 4230/2022-11.1.1 /šm k zámeru „Modernizácia a ekologizácia ZEVO OLO – linky K3 a K2" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-ekologizacia-zevo-olo-linky-k3-k2-) alebo v rozhodnutí Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OSZP3-2023/066070-014 k zámeru „Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektriny a tepla v SCZT Západ" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vysokoucinna-kombinovana-vyroba-elektriny-tepla-ako-nahrada-za-sucasne) alebo rozhodnutie Okresného úradu Senec č. OU-SC-OSZP-2022/004218-027 k zámeru „Logistic park Triblavina - HALA C" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/logistic-park-triblavina-hala-c) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/000071-025 k zámeru „DCA Park Ilava" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dca-park-ilava) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/001625-027 k zámeru „NEWAYS SLOVAKIA - VÝROBNO - SKLADOVÁ HALA (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/neways-slovakia-vyrobno-skladova-hala) alebo Okresného úradu Spišská Nová Ves č. OU-SN-OSZP-2022/009057-016 k zámeru „Dostavba a rekonštrukcia lôžkovej časti NsP v Spišskej Novej Vsi" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dostavba-rekonstrukcia-lozkovej-casti-nsp-v spisskejnovej-vsi-) alebo Okresného úradu Kežmarok č. OU-KK-OSZP-2023/002327-031 k zámeru „Výrobný areál – Veľká Lomnica" (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-areal-velka-lomnica). Sú to príkladmé rozhodnutia naprieč rôznym charakterom nerezidenčných a neratailových projektov a to naprieč celým Slovenskom, čo dostatočne preukazuje, že sa jedná o bežné environmentálne opatrenie ukladané po

celom Slovensku rôznymi okresnými úradmi.

Úrad zároveň nevysvetlil takýto odklon od bežnej aplikačnej praxe, čím porušil nielen zásadou materiálnej rovnosti rozhodovania, podľa ktorej je potrebné v obdobných prípadoch rozhodovať rovnako ale aj svojvoľne, nepreskúmateľne a nepochopiteľne nakoľko tento odklon úrad nevysvetlil.

Vo výsledku je napadnuté len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia. Proces vedúci k rozhodnutiu nedostatočným spôsobom uplatňuje ustanovenia osobitných právnych predpisov ohľadne participácie verejnosti čo sa týka ako prístupu k informáciám tak aj k reálnej možnosti projekt reálne ovplyvniť. Úrad postupoval tak, že práva verejnosti neboli a ani nemohli byť reálne naplnené.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
★ **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
★ **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | sekretariát
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com